

ارتباط وزن کم مادر با وزن کم نوزادش در جمعیتی با نژادهای مختلف

است . این بررسی ها در زمینه مراقبت های قبل از تولد انجام می گیرد . با این وجود ، در این بررسیها به بعضی از عوامل خطر که به سادگی قابل شناسایی هستند ، توجه نشده است ، یکی از این موارد ، وزن خود مادر به هنگام تولد است .

طی چندین بررسی مشخص شده است که خطر تولد نوزاد کم وزن در مادرانی که وزنشان هنگام تولد کمتر از ۲۰۰۰ گرم بوده است تهدید کننده می باشد .

با این وجود ، در زمینه دفاع از این ارتباط ، سوالات متعددی وجود دارد که هنوز بی جواب مانده است .

ترجمه و تلخیص :

زهراء کوشانفر و فاطمه احمدی مقدم
مریبان پرستاری دانشکده پرستاری و مامائی
رشت

« افزایش مرگ و میر و بیماری در نوزادانی که زودتر از موعد به دنیا آمده و یا خیلی کوچک هستند ، پکی از مسائل جدی بررسی بهداشت عمومی در این دهه می باشد . »

کوششهايي که جهت درک و پيشگيري از تولد زودرس و کندی رشد داخلی رحمی (۱) به عمل آمده ، منجر به توسعه بررسی خطرات قبل از تولد شده

می شوند، در مورد تولد بهنگام و تولد زودرس و نابهنگام از هم جدا کنیم.

یک مطالعه نشان داد در مادرانی که خود به هنگام تولد وزن کمی داشته اند، خطر تولد نوزاد کم وزن در آنها بیشتر ناشی از کنندی رشد داخل رحمی بوده است تا تولد زودرس.

* سومین هدف این تحقیق بررسی این مستلزم بود که آیا ارتباط بین وزن کم مادر و نوزاد به هنگام تولد در مورد مادرانی که کمی وزن آنها به هنگام تولد ناشی از کنندی رشد داخل رحمی بوده بیشتر از مادرانی است که کمی وزن آنها هنگام تولد در نتیجه تولد زودرس آنها بوده است یا خیر؟

برخی از محققین معتقدند، در مادرانی که کمی وزن آنها به هنگام تولد ناشی از کنندی رشد داخل رحمی بوده، خطر زایمان نوزاد کم وزن بطور بارزی بیشتر است.

کلبانوف^(۱) و هسکارانش دریافتند، زنانی که خودشان در هنگام تولد نسبت به سن جنینی کوچک تر بودند نسبت به زنانی که به هنگام تولد، کوچک تر از سن جنینی نبوده اند، برای به دنبال آوردن نوزادان زودرس و کوچک تر از سن حاملگی^(۲)، زمینه مساعدتری داشتند. زنانی که نوزاد آنان قبل از موعد طبیعی بوده، کمتر در معرض خطر مذکور بودند.

(۱) Intra Utrine Growth Retardation

به زبانه: زایمان پیش زمانی

(۲) Preterm

به زبانه: زایمان پیش زمانی

(۳) Klebanoff

(۴) Small For Gestation Age Birth

* اولین هدف از انجام این تحقیق این بود که بدانیم آیا گزارش های قبیل درزمنینه ارتباط بین کمی وزن مادر و نوزاد در هنگام تولد، در یک نزد مختلط و با سطح اقتصادی - اجتماعی پایین صادق است یا خیر؟

اکثر مطالعات اولیه بر روی گروههای انتخابی از بین خرد فرهنگ ها و با در نظر داشتن نزد آنها انجام شده که بدین ترتیب نتیجه آن قابل تعمیم به سایر گروهها نمی باشد.

به عنوان مثال: فقط یک مطالعه شامل بررسی زنان غیر سفید پوست بود و بیشتر مطالعات شامل بررسی تولد، در زنان سفیدپوستی بود که درآمدی متوسط یا بالا داشتند. هیچ اطلاعاتی در مورد تولد در زنان اسپانیایی و زنانی که از طبقات پائین اقتصادی - اجتماعی هستند گزارش نشده است.

* هدف دوم این بررسی این بود که آیا ارتباط بین کمی وزن مادر و نوزاد به هنگام تولد، در مورد نوزادانی که وزن کم آنان ناشی از کنندی رشد داخل رحمی (G.R.I.A.) بوده، با نوزادانی که وزن کم آنان ناشی از تولد زودس^(۲) آنان می باشد فرق می کند یا خیر؟

نوزادانی که با وزن کمتر از ۴۵۰ گرم متولد شدند گروهی یکسان و متجانس را تشکیل نمی دهند. کم بودن وزن نوزاد به هنگام تولد، می تواند به علت کوتاه شدن مدت حاملگی یا کنندی رشد جنین یا ترکیبی از هر دو عامل باشد. به منظور درک علل مختلف نقصان وزن نوزاد به هنگام تولد، لازم است عوامل خطری را که باعث این اختلال وزنی

و آمیخته نژاد ارائه می کند . در طول مدت تحقیق اطلاعات قبل ، حین ، و بعد از زایمان توسط خلاصه پرونده کامپیوتوری بیمارستان بدست آمد . اطلاعات مربوط به مادر شامل عوامل شناخته شده موثر از قبیل : سن ، وضعیت تأهل ، زمان اولین معاینة حاملگی و وضعیت مالی بوده ، وضعیت مالی توسط شناخت منبع پرداخت خدمات پزشکی مانند صندوق خیریه ، بیمه خصوصی و پرداخت شخصی مشخص شد . به نظر می رسید که این عوامل در ارتباط بین LBW بودن نوزاد و مادر به هنگام تولد ایجاد اختشاش می کند . اطلاعات مربوط به نوزادان شامل : تعیین سن حاملگی توسط آزمایشات مربوط به کودکان ، وزن نوزاد به هنگام تولد ، جنس وجود ناهنجاریهای مادرزادی بود . تولد های قبل از ۳۷ هفتة کامل حاملگی به عنوان مبنای تولد های زودرس در نظر گرفته شدند . وزن تولد کمتر از ۲۰۰۰ گرم و سن جنینی ۳۷ هفتة حاملگی یا بیشتر نیز به عنوان کندی رشد داخل رحمی I.U.G.R اعریف شد .

به منظور بررسی ارتباط بین وزن کم مادر و نوزاد به هنگام تولد ، روش آماری رگرسیون جهت تطبیق نژاد اجرا شد . یافته های فوق مطالعات اولیه ای را که ارتباط بین کمی وزن مادر و نوزاد به هنگام تولد را نشان می دهد ، تأیید می کند . این تحقیق قوی تر بودن این ارتباط را در نوزادان مبتلا به کندی رشد داخل رحمی I.U.G.R نسبت به نوزادان مبتلا به تولد زودرس ، مورد تأیید قرار داد .

(5) Ounsted and ounstedy

همچنین آنستدوآنستدی (5) ، نشان دادند که درنسبت تولد نوزادان کوچک تر از سن حاملگی در مادرانی که خودشان هنگام تولد نسبت به سن حاملگی کوچک تر بوده اند افزایشی وجود دارد . این یافته ها دلالت بر آن دارند که کندی رشد داخل رحمی (I.U.G.R) نقش تعیین کننده ای ، در زایمان دارد . در حالی که طول مدت حاملگی قادر این تاثیر می باشد .

این مطالعه مراتب تهدید خطر زایمان نوزادان با وزن کم را بین دو گروه از مادران آمیخته نژاد مورد بررسی قرار می دهد .

۱- مادرانی که به هنگام تولد مبتلا به کندی رشد داخل رحمی بوده اند .

۲- مادرانی که کم وزنی ناشی از تولد زودرس داشته اند .

چنین اطلاعاتی به بازشناسی عواملی که بر ارتباط بین کمی وزن مادر و نوزاد به هنگام تولد تاثیر می گذارند ، کمک می غاید .

جهت بررسی ارتباط بین کمی وزن نوزاد و مادر در هنگام تولد ، از روش کنترل موردي در يك گروه از مادران دورگه با سطح اقتصادي - اجتماعی پایین استفاده شد . کل گرونه ها شامل نوزادان يك قلوبي بود که وزن آنها کمتر از ۲۰۰۰ گرم و سن داخل رحمی آنها بیش از ۲۰ هفتة بود .

این نوزادان از اول ماه مه تا ۲۹ فوریه سال ۱۹۸۷ در بیمارستان عمومی شهر دنور متولد شده بودند . این بیمارستان يك مؤسسه خیریه عمومی است که اساساً خدمات خود را به گروههای تهدیدت

است . ثانیاً کم بودن وزن مادر به هنگام تولد ، بر اساس معیار ۲۰۰۰ گرم طبقه بندی شد ، به این ترتیب ، وقتی که وزن مادران هنگام تولد کمتر از ۲۰۰۰ گرم بوده ، نسبت به زنانی که هنگام تولد ، وزنی در حدود ۲۰۰۰ تا ۲۴۹۹ گرم داشتند ، بیشتر در معرض خطر بودند . و این درحالی بود که هریک از این گروهها با زنانی که به هنگام تولد بیش از ۲۵۰۰ گرم داشتند ، مقایسه شدند . ۷۵٪ از ۱۸ زنی که در گروه پایین ترین ، وزن در هنگام تولد قرار داشتند ، به عنوان زودرس طبقه بندی شدند . در این گروه فقط ۵ زن به هنگام تولد وزنی کمتر از ۱۵۰۰ گرم داشتند .

در این مطالعه نیز همانند مطالعات دیگر ، گروهی که در بدرو تولد وزن بسیار پایینی داشتند ، برای ارزشیابی جداگانه بسیار کوچک بودند . این یافته ها با یافته های کلبانوف و همکارانش در مورد خطرناکتر بودن موقفيت زنانی که هنگام تولد کوچکتر از سن حاملگی بودند ، نسبت به زنانی که تولد زودرس داشتند مطابقت ندارد .

این اختلاف می تواند ناشی از اختلاف در تعریف کنندی رشد داخل رحمی (IUGR) یا اختلافات حقیقی در جمعیت مورد تحقیق باشد . در تحقیقات قبلی ، کنندی رشد داخل رحمی شامل متولیدینی می شد که وزن آنها به هنگام تولد پایین تر از ۱۰٪ سن حاملگی بود .

در این مطالعه یافته هایی مبنی بر این که ، زنانی نسبت به زنانی که دار هنگام تولد وزن متوسط طبیعی L.B.W بودند نسبت به مادرانی که به موقع با وزن

با وجود این ، احتمال این که مادران نوزادان زودرس و کم وزن ، با وزن کم متولد شده باشند ، بیش از غونه های کنترلی است که دارای وزن کافی بودند . هنگامی که هر سه گروه نژادی ، بطور جداگانه مورد بررسی قرار گرفتند ، این ارتباط بین مادران اسپانیایی و نوزادان آنها قوی تر مشاهده می شود .

در نوزادان سیاهپوست ، نسبت نابرابر بالایی از LBW بودن نوزادان به دلیل LBW بودن مادر به هنگام تولد مشاهده شد ، با وجود این چنین ارتباطی در زنان سفیدپوست غیراسپانیایی مشاهده نشد ، که از نظر آماری عامل تعیین کننده ای نیز نمی باشد . اختلاف واضح میان گروههای نژادی ، ممکن است بر حسب تصادف باشد . به ندرت ممکن است که نوزادان اسپانیایی در معرض خطر بیشتری قرار داشته باشند و این به دلیل پایین بودن آستانه کمی وزن به هنگام تولد در این جمعیت می باشد . با این وجود کسی وزن مادر به هنگام تولد می تواند ، برای نوزادان اسپانیایی نسبت به نوزادان دیگر خطرناکتر باشد که این احتمال باید در مطالعات آینده بررسی شود . یافته های فوق نشان نداد که آیا مادران مبتلا به کم وزنی به هنگام تولد بر اثر کنندی رشد داخل رحمی ، خود در معرض بیشترین خطر زایمان نوزاد LBW هستند یا خیر ؟

اولاً خطر به دنیا آوردن نوزاد LBW در زنانی که به هنگام تولد ، خود مبتلا به این عارضه بوده اند . اکنه به صورت ناوسن بینیشا آمیخته گردیده نوزاد متولد شده و این عارضه را نداشته اند ، بیشتر بوده

جواب این است که آیا W.B.L. بودن مادر به هنگام تولد عامل خطری برای بروز بیماری و مرگ و میر در نوزادان کم وزن می باشد یا فقط نشانه ای است برای اندازه ژنتیکی نوزادان ، بدون تظاهرات بیماری . برخی از عواملی که با W.B.L در هنگام تولد ارتباط دارند ، با افزایش مرگ و میر نوزادان یا بیماری آنها مربوط نیستند .

به عنوان مثال ، احتمال داشتن وزنی کم به هنگام تولد در نوزادان موئیت بیش از نوزادان مذکور است .

هاکمن (۲) و همکارانش دریافتند ، نوزادان زنانی که خودشان در بد تولد وزنی کمتر از ۲۰۰۰ گرم داشتند ، در معرض خطر بیشتری برای بروز بیماری بودند . جهت تأیید این یافته و بررسی این که آیا کمی وزن مادر در هنگام تولد با افزایش خطر بروز بیماری در نوزاد مربوط است یا نه ، مطالعات بیشتری لازم می باشد .

بطور خلاصه ، یافته های بدست آمده از تحقیق ، بیان می دارد که ارتباط موجود بین مادران و نوزادان LBW سفیدپوست با درآمد متوسط و بالا ، در بین جمعیت های فقیر و زنان دورگه نیز وجود دارد ؛ که این ارتباط ، بین مادران اسپانیایی و نوزادان آنها از قوت بیشتری برخوردار است . به علاوه در این تحقیق بیشترین احتمال زایمان نوزاد LBW هنگامی دیده شد که کمی وزن مادر به هنگام تولد ، ناشی از به دنیا آمدن زودرس خود وی بوده است و وزن وی در هنگام تولد ، و نیز سن حاملگی

کم با وزن طبیعی متولد شدن عوارض آنها در مقایسه با گروههای دیگر درآمد پایینی داشتند ، اختلافاتی را نشان داده است .

این یافته ها در جمعیت مورد مطالعه ممکن است بیش از اندازه خطر زایمان نوزاد کم وزن (LB.W) را در مادرانی که خود به هنگام تولد کم وزن (LB.W) بودند نسبت دهد و این افزایش قابل ملاحظه خطر می تواند ، حاکی از آن باشد که عوامل دیگر در این مطالعه اندازه گیری نشده اند .

در عین حال یافته های مقدماتی این مسئله را مطرح می کند که عواملی مانند کشیدن سیگار ، نسبت وزن به قد ، و وزن کسب شده ، ممکن است اغتشاشاتی بالقوه در ارتباط با وزن مادر و نوزاد به هنگام تولد در جمعیت مورد مطالعه به وجود بیاورد ، این سه عامل مخدوش کننده بالقوه می توانند هنگام تولید مثل ، توسط ارث یا رفتارهای آموخته شده ، منتقل شوند .

در این بررسی ، تعدادی سوال بدون جواب باقی ماندند . در حالی که به نظر می رسید LB.W بودن مادر به هنگام تولد عامل خطری برای زایمان نوزاد LB.W باشد ، اطلاعات مربوط به تاثیر وزن تولد والدین بر وزن تولد نوزادان ، مبهم باقی می ماند .

در یک مطالعه ، وزن تولد مادری ، با وزن تولد نوزاد دختر مرتبط بوده ، اما با وزن تولد نوزاد پسر بی ارتباط بود .

به نظر می رسد درک نتایج تولید مثل در افراد مذکور LB.W به هنگام تولد به اندازه درک چنین نتایجی در افراد موئیت مهم باشد . اولین سوال بدون